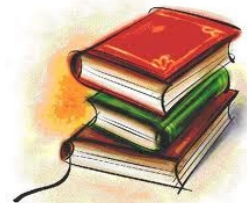

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ

Διδασκαλία της λογοτεχνίας με τη
μέθοδο project

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΠ/ΚΟΣ: ΗΛΙΑΔΗ ΑΜΑΛΙΑ
ΠΕ02, ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ-ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ:

- Απελευθέρωση του μαθητή – αναγνώστη από το άγχος του νοήματος
- Τα νοήματα στη Λογοτεχνία δεν είναι σίγουρα αντικειμενικά, αλλά δεν είναι απόλυτα ούτε και υποκειμενικά
- Εξάγονται βάση των ερμηνευτικών κοινοτήτων

Η **Διδακτική Ενότητα** είναι μια ολοκληρωμένη μαθησιακή και αναγνωστική διαδικασία η οποία βασίζεται σε μια αρχική σύλληψη (στην περίπτωση αυτή ένα λογοτεχνικό είδος, το παραμύθι), έχει ξεκάθαρους στόχους, πραγματοποιείται με ένα σύνολο βιβλίων και συγκεκριμένη μέθοδο.

Μέρη της διδακτικής ενότητας

1.Εισαγωγή

Επιλέχθηκε το **παραμύθι** ως θέμα αυτής της διδακτικής ενότητας, γιατί είναι οικείο και ευχάριστο ανάγνωσμα για τους μαθητές. Έτσι μπορεί να τους βοηθήσει στην οικοδόμηση μιας στενής προσωπικής σχέσης με το βιβλίο.

2. Στοχοθεσία.

- να γνωρίσουν και να εξοικειωθούν με το σύγχρονο παραμύθι.
- να αποκτήσουν τα παιδιά ερμηνευτικές δεξιότητες.
- να καλλιεργήσουν κριτική σκέψη.
- να μάθουν να διακρίνουν τα πραγματικά από τα φανταστικά γεγονότα.
- Να κατανοήσουν τη συλλειτουργία γραφής και εικόνας.

3. Δεξιότητες:

- Αναγνώριση του σκοπού του κειμένου (ερμηνευτικές δεξιότητες)
- Εντοπισμός των ηρώων και των φανταστικών στοιχείων και διάκρισή τους από τα πραγματικά
- Επιτοπισμένη ανάγνωση παραμυθιών
- Αναπαράσταση-Δραματοποίηση παραμυθιών
- Ενθάρρυνση της καλλιτεχνικής έκφρασης
- Ανίχνευση των στερεοτύπων που προσπαθούν να ανατρέψουν τα σύγχρονα παραμύθια

4. Περιεχόμενο.

Προτάθηκαν πολλά, ολόκληρα κείμενα (βιβλία) στους μαθητές/τριες με βασικό αξίωμα για μια επιτυχημένη Ανάγνωση:

το κατάλληλο βιβλίο

στον κατάλληλο αναγνώστη

την κατάλληλη στιγμή

5. Μέθοδος.

Υιοθετήθηκε η μέθοδος project (σχέδιο εργασίας και η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία. Η τάξη δουλεύει ομαδοσυνεργατικά χωρισμένη σε έξι ομάδες των τεσσάρων παιδιών.

Η επεξεργασία και η παρουσίαση των βιβλίων έγινε ομαδικά με ποικίλες δραστηριότητες και αναπτύχθηκε σε τρεις φάσεις.

Α΄ φάση – Πριν την ανάγνωση

- Δημιουργήσαμε σε βάθος χρόνου θετικό κλίμα για την ανάγνωση μέσα από αναγνώσεις παραμυθιών που συνοδεύονταν από κινητικές, εικαστικές, δραματικές και γλωσσικές δραστηριότητες σε επίπεδο τάξης με εμπυχωτή την καθηγήτρια.
- Οι μαθητές έφεραν στην τάξη το αγαπημένο παραμύθι που διάβασαν, το παρουσίασαν στους συμμαθητές τους όπως μπορούσαν. Αντάλλαξαν τα βιβλία τους, τα ξεφύλλισαν και η τάξη μας έγινε «βιβλιοθήκη».

Β΄ φάση – Παρουσίαση βιβλίων

- Επιλογή των βιβλίων

Προτάθηκαν στα παιδιά έξι (6) βιβλία για να διαλέξει ένα κάθε ομάδα. Οι ομάδες ξεφύλλισαν τα βιβλία, το εξώφυλλο, το οπισθόφυλλο και επέλεξαν αυτό της αρεσκείας τους, με τρόπο ελεύθερο.

- Η ανάγνωση των βιβλίων έγινε στο σχολείο και στο σπίτι σε ώρες φιλιαναγνωσίας κατά ομάδες. Κάθε ομάδα όρισε έναν ή δύο αναγνώστες, ανάλογα με το μέγεθος του βιβλίου.
- Η οργάνωση της παρουσίασης
Οι ομάδες δούλεψαν στην τάξη για να στήσουν την παρουσίαση των βιβλίων τους με την καθοδήγηση και τη βοήθεια της εκπαιδευτικού. Κάθε βιβλίο ανάλογα με τον προβληματισμό του και τις απαιτήσεις του οδήγησε την κάθε ομάδα στην οργάνωση δραστηριοτήτων που να το αποδίδουν χωρίς να το «αποκαλύπτουν».

Η παρουσίαση αποτελείται από δύο μέρη:

I. Αντικειμενικό μέρος:

Είναι κοινό για κάθε βιβλίο και αναφέρεται στο:

πού (τόπος)

πότε (χρόνος)

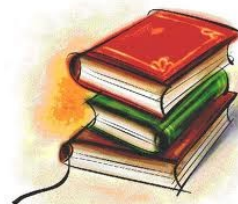
ποιοι (ήρωες)

Τι συμβαίνει (σπουδαία γεγονότα)

Ποιος μιλάει (αφηγητής)

Για να βοηθηθούν τα παιδιά/μαθητές-τριες, τους δόθηκε να συμπληρώσουν ένα δομημένο έντυπο βιβλιοπαρουσίασης, το εξής:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:	
ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΠΟΥ ΔΙΑΒΑΣΑ	
Η ταυτότητα του βιβλίου	
Τίτλος:	
Συγγραφέας:	
Εικονογράφος:	Μεταφραστής:
Εκδότης:	Είδος βιβλίου:
Το βιβλίο που διάβασα	
Τόπος:	
Χρόνος:	
Ήρωες:	
Αφηγητής:	
Σπουδαία γεγονότα:	

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Το ΒΙΒΛΙΟ που θα σας παρουσιάσω είναι το:

(ΤΙΤΛΟΣ)

Γράφτηκε από τ. _____
(ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ)

(ΕΚΔΟΣΕΙΣ)

και είναι: _____

(περιπέτεια, βιογραφία, επιστημονική φαντασία, μυστηρίου, πληροφοριακό ή κάτι άλλο)

ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΗ

Πότε διαδραματίζεται; Πού; Ποιοι είναι οι ήρωες; Ποιες καταστάσεις αντιμετωπίζουν; Γράφω δυο λόγια αλλά δεν αποκαλύπτω το τέλος.

Μου άρεσε/ Δε μου άρεσε, επειδή:

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: 0-5 (άσ' το καλύτερα)   6-7

(καλούτσικο)

8-9 (πολύ καλό)

οπωσδήποτε)

10 (να το διαβάσεις

Το πρώτο μέρος της παρουσίασης επίσης περιελάμβανε την ανάγνωση χαρακτηριστικών αποσπασμάτων (δύο-τρία) από κάθε βιβλίο, ώστε να αναδειχθεί το ύφος του συγγραφέα και να προκληθεί προβληματισμός σχετικά με το θέμα του βιβλίου και το τέλος της ιστορίας.

Η προετοιμασία του πρώτου μέρους της παρουσίασης χρειάστηκε περίπου μία διδακτική ώρα.

II. Ερμηνευτικό μέρος

Η εκπαιδευτικός πρότεινε διάφορες δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στο βιβλίο και οι μαθητές/τριες επέλεξαν ελεύθερα αυτές που τους εξέφραζαν.

Όπως: κειμενικές

εικαστικές

μουσικές

ερευνητικές

δραματικές

γραπτές εργασίες

2^η ομάδα:

- Εικαστική δραστηριότητα:

Τα παιδιά της ομάδας οπτικοποίησαν σκηνές του βιβλίου με ζωγραφιές ατομικά και συνεργατικά (βλ. παράρτημα)

- Εικαστική δραστηριότητα:

Τα παιδιά της ομάδας κατασκεύασαν με χαρτόνι κάποια χαρακτηριστικά αντικείμενα των ηρώων και προσάρμοσαν τα χρώματα των ρούχων τους σε αυτά των ηρώων. Έφτιαξαν δηλαδή τα κοστούμια για την επόμενη Δραστηριότητα.

- **Δραματική δραστηριότητα:**

Τα παιδιά της ομάδας παρουσίασαν σκηνές του βιβλίου με την τεχνική της «παγωμένης εικόνας». Οι υπόλοιποι μαθητές προσπαθούσαν να μαντέψουν ποιος υποδύεται κάθε ήρωα και από ποιο σημείο είναι βγαλμένες. Για να βοηθηθούν ένα μέλος της ομάδας έδινε το λόγο στα παιδιά που συμμετείχαν στην εικόνα για μια μόνο φράση με το πάτημα του κεφαλιού.

3^η ομάδα:

- **Εικαστική δραστηριότητα:**

Τα παιδιά της ομάδας απέδωσαν το βιβλίο με ατομικές ζωγραφιές. Ομαδικά ζωγράρισαν την πιο συγκλονιστική σκηνή. (βλ. παράρτημα)

- **Κειμενική δραστηριότητα:**

Τα παιδιά της ομάδας ασκήθηκαν στην επιτοπισμένη ανάγνωση των παραμυθιών και διάβασαν τα αποσπάσματα του βιβλίου σαν πραγματικοί παραμυθάδες. Γι' αυτό ακούστηκαν τέσσερα αποσπάσματα από το βιβλίο.

- Μουσικοχορευτική δραστηριότητα:

Η μουσική μέσα από το ρυθμό και την ένταση υπέβαλε τα παιδιά να χορέψουν ανάλογα κάθε φορά και ταιριαστά με τους ήρωες. Η χαρά τους ήταν απερίγραπτη.

Η προετοιμασία των ομάδων για το ερμηνευτικό μέρος έγινε στο σχολείο και διήρκησε δύο διδακτικές ώρες.

Η παρουσίαση των βιβλίων ενέπλεξε όλους τους μαθητές της τάξης στον προβληματισμό κάθε βιβλίου, ώστε ωφεληθήκαν τελικά και από τα έξι βιβλία. Στην παρουσίαση των βιβλίων αφιερώθηκαν τέσσερις διδακτικές ώρες.

Γ΄ φάση – Μετά την ανάγνωση

- Οι μαθητές/τριες εκφράστηκαν, παρουσίασαν τα αποτελέσματα της προσπάθειάς τους και απέδειξαν ότι επηρεάστηκαν από αυτό το αναγνωστικό πρόγραμμα μέσα από τις παρακάτω δράσεις: Διοργάνωσαν έκθεση ζωγραφικής με τα έργα τους στον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης, στην αίθουσα προβολών/πολλαπλών χρήσεων και στην ιστοσελίδα του σχολείου. Οργάνωσαν επίσκεψη και ξενάγηση στη σχολική βιβλιοθήκη. Ασχολήθηκαν με τα βιβλία και δανείστηκαν αυτά που επέλεξαν.

6. Αξιολόγηση

- Τέθηκαν σαφή κριτήρια αξιολόγησης, γνωστά στους μαθητές/τριες.
- Δεν αξιολογήθηκε η ορθότητα της ερμηνείας.
- Αξιολογήθηκε η συμμετοχή, η ανάληψη πρωτοβουλιών, η στρατηγική τους, οι πρωτότυπες δραστηριότητες.
- Αξιολογήθηκε η πρόοδος σε σχέση με την Ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων.